

Dosarul nr. 2ra-284/2022
2-21033282-01-2ra-02032022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Mămăligă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, O. Cojocaru, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Harti Vitalie,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Harti Lidia
împotriva lui Harti Vitalie cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin
contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2021, Harti Lidia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Harti Vitalie cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin
contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 martie 2014, în jurul orei 16-00,
pârâtul Harti Vitalie, aflându-se pe teritoriul întreprinderii SRL „Harvit Pro”,
situată în orașul Cricova, având scopul internării ilegale într-o instituție psihiatrică
a unei persoane vădit sănătoase din punct de vedere psihic, solicitând prealabil
Serviciul Asistență Medicală de Urgență 903, forțat, contrar voinței sale, cu
aplicarea violenței fizice a urcat-o în ambulanță, fiind transportată la Spitalul de
Psihiatrie din mun. Chișinău, însă din cauze independente de voința lui, aceasta nu
și-a produs efectul, deoarece din lipsa simptomatiei acute și fiind o persoană
sănătoasă din punct de vedere psihic nu a fost internată într-o instituție psihiatrică.

A menționat că, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1448/D din
19 iunie 2014 i-a fost cauzată XXXXX, XXXXX, care se califică ca XXXXX.

Reclamanta a mai specificat că, urmare a acțiunilor ilegale, prin decizia
Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2019 s-a decis de a
admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Mocanu Serghei în
interesele părții vătămate Harti Lidia și de către avocatul Lupu Mihail în numele
inculpatului Harti Vitalie, sa casat decizia Curții de Apel Chișinău din 11
septembrie 2018, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18 ianuarie
2018 și s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Harti Vitalie în baza
art. 27, 169 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție
prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional. Totodată, procesul

contravențional în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional s-a încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional.

În consecință i-au fost cauzate și a suportat suferințe care îi este greu să le descrie, a fost grav afectată psihologic, membrii familiei și rudele nu își pot reveni după tragicul accident de care se face vinovat pârâtul.

Totodată, a specificat că, modalitatea de exprimare a prejudiciului moral cauzat părții se manifestă prin dureri, suferințe și răniurile fizice și psihice. Sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputință care se constată prin faptul că se află într-o stare permanentă de durere, frică, disconfort și retrăire, nu poate savura modul obișnuit de viață și nu poate conta pe așteptările pe care ar fi fost îndreptățită să conteze în situația în care nu devenea victimă a agresiunii fizice.

Consideră că, urmare a acțiunilor ilicite, comise cu vinovăție, pârâtul este obligat să-i compenseze prejudiciul moral suferit pe care îl evaluează în mărime de 200 000 de lei.

A solicitat încasarea din contul pârâtului Harti Vitalie în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 200 000 de lei și a cheltuielilor de judecată (f. d. 2).

Prin hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Harti Lidia împotriva lui Harti Vitalie cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, și s-a încasat de la Harti Vitalie în beneficiul Lidiei Harti, suma de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost încasat de la Harti Vitalie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 000 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 12 august 2021, Harti Vitalie a declarat apel împotriva hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Harti Vitalie și s-a menținut hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Harti Lidia împotriva lui Harti Vitalie cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 45 alin. (1), 383 alin. (2) Cod contravențional, art. 19 alin. (1), 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) și (2), 1423 Cod civil și art. 123 alin. (2) Codul de procedură civilă, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a apreciat ca fiind corectă soluția instanței de fond cu privire la admiterea parțială a pretenției de reparare a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, aceasta fiind una echitabilă și proporțională suferințelor cauzate intimitei prin acțiunile ilegale ale pârâtului/apelant.

La caz, Colegiul a reiterat poziția instanței de fond, referitor la faptul că la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venit nejustificat.

La caz, instanța de apel a respins argumentele apelantului precum că în privința sa nu a fost pornit un proces contravențional, iar intimata nu este victimă și nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat.

Totodată, Colegiul a învederat că, apelantul a omis faptul că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2019 s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Harti Vitalie în baza art. 27, 169 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional. Procesul contravențional în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional s-a încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional.

Mai mult, instanța de apel a subliniat că deși, procesul contravențional în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional s-a încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional, acest fapt nu exonerează apelantul/pârât de obligația reparării prejudiciului moral cauzat părții vătămate. Or, pârâtul/apelant nu a fost achitat, procesul contravențional a fost încetat doar pe motivul intervenirii termenului de prescripție, dar nu denotă că acesta este nevinovat.

Prin urmare, instanța de apel a punctat că, argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 24 februarie 2022, Harti Vitalie, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 noiembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 22 decembrie 2021 prin intermediul poștei electronice și la 27 decembrie 2021 prin intermediul poștei terestre (f.d. 75-76), însă la materialele cauzei dovada de recepționare a acesteia lipsește.

Astfel, recursul declarat la data de 24 februarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 02 martie 2022 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării admisibilității recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Harti Vitalie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Harti Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Harti Vitalie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Harti Vitalie, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat